

UNESCO Associated Schools Network

Opas jäsenkouluille

UNESCO:n koulutussektori

Koulutus on UNESCO:n tärkein prioriteetti. Se on perusihmisoikeus ja muodostaa perustan rauhan rakentamiselle ja kestävä kehityksen edistämiseksi. UNESCO on Yhdistyneiden kansakuntien koulutuksen erityisjärjestö. Koulutussektori tarjoaa maailmanlaajuisia ja alueellista ohjausta koulutuksessa, vahvistaa kansallisia koulutusjärjestelmiä ja vastaa ajankohtaisiin globaaleihin haasteisiin koulutuksen avulla ja keskittyen erityisesti sukupuolten tasa-arvoon ja Afrikkaan.

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

Education
Sector

Globaalikasvatus ja Agenda 2030

UNESCO:n, Yhdistyneiden kansakuntien koulutuksen erityisjärjestön, tehtävänä on johtaa ja koordinoita Agenda 2030:n koulutuksen kehittämistavoitteen (4) toteuttamista. Agenda 2030:n 17 tavoitetta ovat osa maailmanlaajuisia liikettä köyhyyden poistamiseksi vuoteen 2030 mennessä. Koulutus on välttämätöntä kaikkien näiden tavoitteiden saavuttamiseksi. Tavoitteena on "varmistaa osallistava ja tasapuolinen laadukas koulutus sekä edistää elinikäisen oppimisen mahdollisuuksia kaikille". Koulutus 2030:n toiminta-kehys antaa ohjeita tämän kunnianhimoisen tavoitteen ja sitoumusten toteuttamiseksi.

Julkaisija: YK:n kasvatus-, tiede- ja kulttuurijärjestö 2019
7, place de Fontenoy, 75352 Paris 07 SP, France

© UNESCO 2019

Tämä julkaisu on käytettävissä Open Accessissa Attribution-ShareAlike 3.0 IGO (CC-BY-SA 3.0 IGO) -lisenssillä. Käyttäessään tämän julkaisun sisältöä käyttäjät sitoutuvat noudattamaan Unescon avoimen arkiston (<https://en.unesco.org/open-access/terms-use-ccbysa-en>) käyttöehtoja.

Tässä julkaisussa käytetyt nimitykset ja materiaalin esittäminen eivät tarkoita sitä, että UNESCO olisi ilmaissut minkäänlaista mielipidettä minkään maan, alueen, kunnan tai sen viranomaisten oikeudellisesta asemasta.

Kannen kuva: Oez/Shutterstock.com; Noun Project: Adrien Coquet, Rose Alice design, Astana Mutiara, Misirlou, Hat-Tech, Deemak Daksina, ProSymbols, Nociconist, David, Kevin, Scott Dunlap, Dinosoft Labs ja Ghan Khoon Lay.

Suunnittelija Ana C. Martin.

Tämä käännös ei ole UNESCO virallinen julkaisu eikä sitä tule pitää sellaisena.

Käännös: Tiina Sarisalmi, Laura Ritola ja Jussi Tomberg

| Sisältö

1

Johdanto

UNESCO ASPnet -koulujen verkosto
Oppaan tarkoitus

2

ASPnet verkostoon kuuluminen:

Mitä se merkitsee?

3

Jäsenyys:

Mitä koulu saa?

4

Lupaus:

Mihin koulu sitoutuu?

5

Muutos:

Kuinka ohjata sitoutuminen toiminnaksi?

6

Viestintä:

Kuinka kertoa toiminnasta?

7

Logon käyttö:

Mitkä ovat säännöt?

8

Tuki:

Kenen puoleen kääntyä?

9

Perusasioiden tuntemus:

Mitä materiaaleja on tarjolla?

1

Johdanto

UNESCO ASPnet -koulujen verkosto

UNESCO ASPnet -koulujen verkoston (UNESCO Associated Schools Network - ASPnet) tavoitteena on juurruttaa rauha ja sen vaaliminen tärkeänä arvona oppilaiden elämään. Verkosto edistää Unescon perustamissopimuksen ja Yhdistyneiden Kansakuntien peruskirjan arvoja ja periaatteita, joihin kuuluvat: perusoikeudet ja ihmisarvo, sukupuolten tasa-arvo, sosiaalinen kehitys, vapaus, oikeus ja demokratia, monimuotoisuuden kunnioittaminen ja kansainvälinen solidaarisuus.

ASPnetin juuret ulottuvat vuoteen 1953, jolloin UNESCO käynnisti hankkeen *Scheme of Coordinated Experimental Activities in Education for Living in a World Community*. Nykyään ASPnet on 11 500 oppilaitoksen maailmanlaajuinen verkosto 182 maassa. Verkoston oppilaitokset tarjoavat esi-, perus- ja toisen asteen koulutusta tai opettajakoulutusta.

ASPnetin jäsenenä oppilaitos on sitoutunut tukemaan UNESCO:n tehtävää ja toteuttamaan sen maailmanlaajuisia tavoitteita opetuksessa, oppimisessa ja käytännön toiminnassa.

Oppaan tarkoitus

Tämä opas on tarkoitettu oppilaitoksessa kaikille: rehtorille, nimetyille ASPnet yhteyshenkilölle, opettajille, henkilökunnalle, oppilaille, koulun johtokunnalle ja oppilaiden huoltajille. Opas on kaikille, jotka ovat mukana kehittämässä oppilaitoksen visiota ja toimintakulttuuria, sen toimintatapoja ja sääntöjä, sen hallintoa ja jokapäiväistä elämää sekä luokkahuoneissa että niiden ulkopuolella tapahtuvien aktiviteettien suunnittelua, johtamista, ohjausta ja arviointia.

Opasta käytetään välineenä, jolla viestitetään ASPnet koulun tehtävästä ja merkityksestä ympäröivälle yhteisölle, paikallisille viranomaisille ja yhteistyökumppaneille, vierailijoille ja medially. Opas perustuu ASPnet verkoston kansallisten koordinaattorien oppaaseen, jossa määritellään ASPnet verkoston hallintorakenne ja kuvaillaan eri tasojen ja toimijoiden roolit ja vastualueet.

Tämä opas jaetaan kaikille ASPnet oppilaitoksille eri puolilla maailmaa. Se auttaa oppilaitosta ymmärtämään tehtävänsä ja toimimaan esimerkkinä ja uranuurtajana rauhan ja kestävän kehityksen opetuksessa sekä antamaan oppilaille välineet ja tilan kasvaa ja toimia aktiivisina maailmankansalaisina.

2

ASPnet verkostoon kuuluminen:

Mitä se tarkoittaa?

Olemme **sitoutuneet** osallistumaan UNESCO:n tehtävään rakentaa rauhaa maailmaan.

Sisällytämme UNESCO:n **arvot ja tavoitteet näkyvästi** oppilaitoksemme organisaatioon, toimintakulttuuriin, opetukseen ja projekteihin.

Ihmisoikeudet ja ihmisarvon kunnioitus, sukupuolten tasa-arvo, rauhan ja väkivallattomuuden kulttuuri, oikeudenmukaisuus ja demokratia, moninaisuuden kunnioitus ja kansainvälinen solidaarisuus toteutuvat koulumme opetuksessa ja toimintakulttuurissa.

Kuulumme globaaliin yhteisöön saman henkisten koulujen kanssa. Luomme yhteyksiä, jaamme tietoa ja kokemuksia ja kehitämme yhteisiä projekteja tuhansien rehtoreiden, opettajien ja oppilaiden kanssa ympäri maailmaa.

UNESCO ASPnet-koulujen verkosto on avoin kaikille kouluille moninaisissa ympäristöissä, erilaisissa oloissa ja erilaisin resurssein.

Se ei...

- ole 'eliittikoulujen' verkosto
- painota koulumenestystä tai oppilaitosten asettamista paremmuusjärjestykseen

Jäsenyys tarkoittaa vapaaehtoista sitoutumista rauhan, kansainvälisen ymmärryksen ja kestäväen kehityksen edistämiseen

Se ei ole...

- palkinto
- laatumerkki tavoitteiden saavuttamisesta

3

Jäsenyys:

Mitä koulu saa?

Koulu kuuluu globaaliin ja arvostettuun koulujen yhteisöön. Tämä yhteisö on vuodesta 1952 toteuttanut ja tukenut koulutusta, jonka arvopohjalta kansainvälinen ymmärrys ja pedagogiset innovaatiot kehittyvät.

Oppilaat saavat mahdollisuuksia merkityksellisempään ja oppilaskeskeisempään oppimiseen ja opettajat uusia ja monenlaisia ammatillisen kehittymisen tilaisuuksia.

UNESCO:n temaattinen ohjaus, asiantuntijatieto sekä opetus- ja oppimismateriaalit ovat vapaasti käytettävissä.

Koululla on mahdollisuus osallistua kansainvälisiin kampanjoihin, juhliin ja kilpailuihin, jotka liittyvät UNESCO:n painopistealueisiin.

Koulu voi verkostoitua, tehdä yhteistyötä tai ystävyyttä kumppanikoulujen kanssa yli 180 maassa eri puolilla maailmaa.

Koululla on käytettävissään ASPnetin verkkoalusta (OTA), minne jäsenet voivat ladata materiaaleja, kuvia ja videoita jaettavaksi muille ASPnet kouluille ja tutustua muiden koulujen vastaaviin sisältöihin.

Koulun toiminta saa näkyvyyttä OTA:n, ASPnetin some-sivustojen sekä UNESCO:n verkko sivuston julkaisuissa ja raporteissa.

Koululla on oikeus käyttää 'Member of the UNESCO Associated Schools' logoa ohjeiden mukaisesti (katso kohta ⑦).

Verkosto tarjoaa kansainvälistä vertaistukea ja yhdessä oppimista keskusteluissa ASPnet koulujen rehtoreiden, opettajien ja opiskelijoiden kanssa.

Koulu voi osallistua opettajien ja opiskelijoiden verkossa tai kasvokkain tapahtuviin kansallisiin, alueellisiin tai kansainvälisiin konferensseihin tai foorumeihin.

ASPnet verkostoon kuuluminen on maksutonta kaikille jäsenille. **Mitään maksuja ei peritä jäseneksi hakemisesta, tai jäsenyyden vahvistamisesta tai uudistamisesta.**

4

Lupaus: Mihin koulu sitoutuu?

Koulu vaalii **UNESCO:n arvoja ja perusperiaatteita**, ja:

- a. **Laatii vuosittain toimintasuunnitelman** ja toimittaa sen kansalliselle koordinaattorille. Suunnitelma sisältää kuvauksen tavoitteista ja odotetuista tuloksista.
- b. **Laatii ja lähettää vuosiraportin** kansalliselle koordinaattorille annettuun päivämäärään mennessä. Raportissa käytetään annettua pohjaa.
- c. **Osallistuu** lukuvuosittain **vähintään yhteen kansalliseen tai kansainväliseen** projektiin, kilpailuun tai kampanjaan, jota UNESCO on ehdottanut tai vastaavaan kansalliseen aktiviteettiin, jota kansallinen koordinaattori on ehdottanut.
- d. **Viettää** joka lukuvuonna vähintään kahta kansainvälistä YK:n juhlapäivää. Tapahtumapäivät valitaan ASPnetin verkkokalenterista. Tapahtumaan osallistuu koko kouluyhteisö.
- e. **Pitää esillä ASPnet-jäsenyyslogoa** tunnuksena koulun ASPnet jäsenyydestä. Kansallinen koordinaattori toimittaa tarkemmat ohjeet.
- f. **Tiedottaa** kouluyhteisölle ASPnet jäsenyydestä (esim. henkilökunnan kokouksissa, vanhempainilloissa ja oppilaitten kokoontumisissa, käyttäen julisteita ja koulun kotisivuja).
- g. **Päivittää** koulun tiedot (yhteystiedot, tilastot ja toiminta) OTA-alustalle (Online Tool for ASPnet) vähintään kahdesti vuodessa. Tähän saa ohjeet kansalliselta koordinaattorilta.

Näiden UNESCO:n määrittämien velvollisuuksien lisäksi voi olla kansallisen koordinaattorin antamia velvoitteita. Jäsenyys kestää määräjajan, kolmesta viiteen vuotta. Jäsenyysajan pituuden määrittelee kansallinen koordinaattori. Jäsenyys voidaan uusida, jos koulu täyttää sen velvollisuudet ja ehdot.

5

Muutos:

Kuinka ohjata sitoutuminen toiminnaksi?

Koulu osallistaa koko kouluyhteisön – **johdon, opettajat, henkilökunnan, opiskelijat ja heidän perheensä** – pyrkimyksiin tehdä Unescon ihanteista todellisia ja konkreettisia. Tätä kutsutaan **koko-koulun-lähestymistavaksi**.

Koulu nimeää **ASPnet yhteyshenkilön** ja varmistaa, että hänellä on tarvittava osaaminen ja tieto sekä riittävästi aikaa ja tukea tehtävänsä suorittamiseen.

Koulu varmistaa, että kaikilla opiskelijoilla yhdenvertaisesti on **turvallinen, kestävä, väkivallaton, osallistava ja toimiva oppimisympäristö**.

Koulu painottaa UNESCO:n raportissa *The Treasure Within* vuodelta 1996 määriteltyjä **koulutuksen neljää pilaria: (i) Tietämään oppiminen; (ii) Tekemään oppiminen; (iii) Olemaan oppiminen; ja (iv) Oppiminen elämään yhdessä**.

Koulu toimii edelläkävijänä ja kokeilee **innovatiivisia, osallistavia ja luovia** menetelmiä ja lähestymistapoja koulutusjärjestelmien ja -toimintatapojen muuttamiseksi.

Koulu painottaa ASPnetin kolmea temaattista toiminta-aluetta:

1. Globaali kansalaisuus ja rauhan ja väkivallattomuuden kulttuuri
2. Kestävä kehitys ja kestävät elintavat
3. Kulttuurien välinen oppiminen ja kulttuurisen moninaisuuden ja kulttuuriperinnön kunnioitus

Koulu toimii yhteistyössä ja jakaa kokemuksia kansallisen koordinaattorin, muitten koulujen (suomalaisen ja ulkomaalaisten) sekä oman yhteisönsä ja kumppaniensa kanssa toiminnan vaikutuksien vahvistamiseksi.

6

Viestintä:

Kuinka kertoa toiminnasta?

Koulu tiedottaa toiminnastaan kansalliselle koordinaattorille ja muille kansallisen verkoston jäsenille säännöllisesti olemassa olevia viestintä- ja raportointikanavia hyödyntäen.

Koulu päivittää tietonsa säännöllisesti ASPnetin verkkoalustalle (OTA) ja lataa dokumentteja, oppimateriaaleja, kuvia ja videoita niin, että jäsenet eri puolilla maailmaa voivat katsoa niitä.

Koulu osallistuu maailmanlaajuisiin UNESCO:n aloitteisiin. Koulu verkostoituu ja viestii aktiivisesti UNESCO ASPnetin verkkoalustalla ja eri some-verkostoissa.

@ Online Tool for ASPnet (OTA) <https://aspnet.unesco.org>

f <https://www.facebook.com/aspnet.aspnet>

🐦 @ASPnetUNESCO #ASPnetUNESCO

Koulu kutsuu paikallisia vaikuttajia järjestämiinsä tapahtumiin (kuten kansainvälisten päivien vietto, näyttelyt ja vierailut muista kouluista).

Koulu tiedottaa paikallisille medioille jäsenyydestään ja toiminnastaan.

Koulu kertoo toiminnastaan säännöllisesti omalle ja paikalliselle yhteisölle (käyttäen esim. koulun kotisivuja tai some-kanavia, tiedotteita, esitteitä ja ilmoitustauluja).

Logon käyttö:

Mitkä ovat säännöt?

Verkoston jäseniä rohkaistaan käyttämään UNESCO ASPnet jäsenkoulun logoa. Logonsaa kansalliselta koordinaattorilta. Koulu sitoutuu noudattamaan logon käyttöä koskevia ehtoja ja sääntöjä, jotka on kuvattu asiakirjassa *"Määräykset koskien UNESCO:n nimen, lyhenteen, logon ja internetsivustojen nimien käyttöä"*.

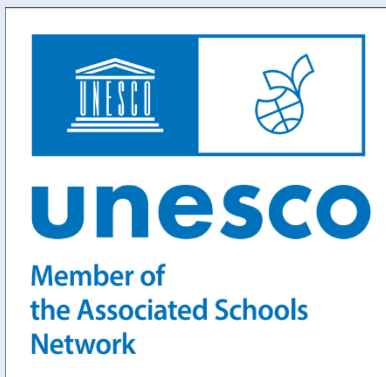
Yleiset ehdot

- UNESCO on määritellyt UNESCO-ASPnet-jäsenlogon käyttöä koskevat yleiset ehdot eikä niitä voi muuttaa ilman aiempaa kirjallista sopimusta UNESCO:n kanssa.
- UNESCO-ASPnet-jäsenlogoa tulisi käyttää varoen, jotta yleisö ei tulkitse väärin kansallisten koordinaattoreiden, jäsenten ja Unescon riippumatonta asemaa.
- UNESCO-ASPnet-jäsenlogoa ei missään olosuhteissa saa käyttää myytävissä tuotteissa.
- Jäsenten tuottamissa julkaisuissa, joissa on UNESCO-ASPnet-jäsenlogo, olisi oltava vastuuvapauslauseke, kuten '[Koulun nimi] on vastuussa tämän [materiaalin] sisältämien näkemysten valinnasta ja esittämisestä sekä siinä esitetyistä mielipiteistä, jotka eivät välttämättä ole Unescon näkemyksiä eikä UNESCO ole sitoutunut niihin".
- Jäsenet voivat käyttää UNESCO-ASPnet-jäsenlogoa omiin aktiviteetteihinsa, jotka liittyvät ASPnet verkostoon, mutta he eivät saa valtuuttaa muita käyttämään UNESCO-ASPnet-jäsenlogoa missään muodossa.
- UNESCO-ASPnet-jäsenlogoa voi käyttää mustana, YK:n sinisenä, tai valkoisena tummalla taustalla.

- Temppelisymbolin korkeutta käytetään mittaamaan logon kokoa. Kun logo on esillä, temppelisymbolin korkeuden ei tulisi koskaan olla pienempi kuin 12 millimetriä.
- UNESCO-ASPnet-jäsenten logo voidaan sijoittaa joko jäsenkoulun oman logon viereen tai erikseen muualle.
- Jäsenet ovat täysin vastuussa UNESCO-ASPnet-jäsenlogon käytön seurauksista.

UNESCO-ASPnet logo jäsenten käyttöön

Alla oleva logo on vakionuotoinen UNESCO-ASPnet-logo, jota jäsenten tulee käyttää:

- **Jäsenet eivät saa missään tapauksessa käyttää UNESCO-ASPnet-logoa ilman tekstiä "Member" tai UNESCOn logoa yksin ilman ASPnet-tunnusta.**

8

Tuki:

Kenen puoleen kääntyä?

Ota yhteyttä ASPnetin kansalliseen koordinaattoriin (Suomessa Opetushallitus)

Tee yhteistyötä muiden Suomen ASPnet jäsenten kanssa

Käy säännöllisesti tutkimassa UNESCO ASPnetin verkkosivuja ja kirjaudu OTA-alustalle. Sieltä saat tietoja, oppimateriaaleja ja ideoita:

<https://aspnet.unesco.org>

Käy säännöllisesti kansallisella ASPnet sivustolla tai some-ryhmässä.

Keskustele kansallisen koordinaattorin kanssa ennen kuin otat yhteyttä

ASPnetin jäseniin muissa maissa

Muihin Unescon verkostojen kansallisiin tai paikallisiin edustajiin - kuten UNESCO professoreihin, geoparkeihin, biosfääreihin (MAB), kulttuuriperintökohteisiin ja oppimiskaupunkeihin

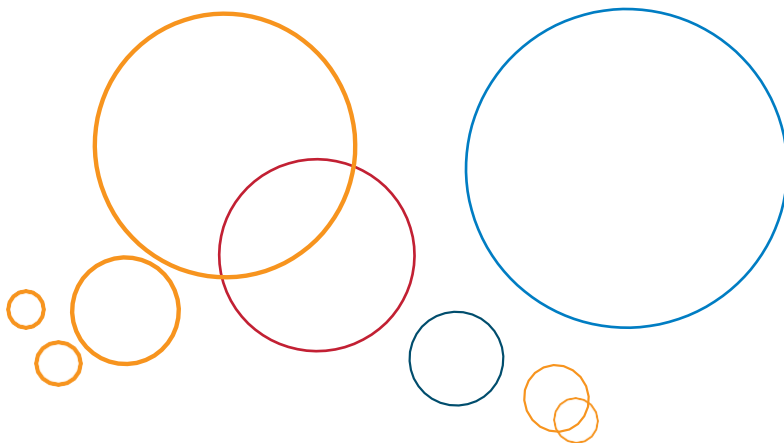
Paikallisiin kumppaneihin kuten kuntiin, järjestöihin (NGOs), yliopistoihin, paikallisiin yrityksiin, tutkimuslaitoksiin tai kirjastoihin

9

Perusasioiden tuntemus:

Mitä materiaaleja on tarjolla?²

- [UNESCO Constitution; UNESCO 1945](#)
- [Ihmisoikeuksien yleismaailmallinen julistus; YK 1948](#)
- [Maailman muuttaminen - kestävän kehityksen toimintaohjelma 2030; YK 2015](#)
- [Koulutus 2030 - Incheonin julistus ja toimintapuitteet kestävän kehityksen tavoitteen 4 toteuttamiseksi; Unesco 2015](#)
- [Suositus kansainvälisen ymmärryksen, yhteistyön ja rauhan koulutuksesta sekä ihmisoikeuksiin ja perusvapauksiin liittyvästä koulutuksesta; Unesco 1974](#)
- [UNESCO ASPnet verkosto: Kansallisten koordinaattorien opas; UNESCO 2018](#)
- Asiakirjat kolmesta ASPnetin temaattisesta toiminta-alueesta: Tutustu Unescon ASPnet –verkkosivustoon: <https://aspnet.unesco.org/en-us>

²Tämän oppaan verkkoversiossa (<https://aspnet.unesco.org/>), voit avata materiaalit klikkaamalla. Suuri osa materiaaleista on englanninkielisiä.

Haluatko pysyä ajan tasalla UNESCO:n nykyisistä toimista ja prioriteeteista ja ASPnetistä maailmanlaajuisesti? Käy säännöllisesti UNESCO:n ASPnet -verkkosivustolla sekä Facebook- ja Twitter-kanavilla:

<https://aspnet.unesco.org/>

<https://www.facebook.com/aspnet.aspnet>

[@ASPnetUNESCO #ASPnetUNESCO ASPnetUNESCO](#)

unesco

Member of
the Associated Schools
Network

UNESCO Associated Schools Network

Opas jäsenkouluille

Contact

UNESCO Associated Schools Network
UNESCO
7, place de Fontenoy
75007 Paris
France

+33(1) 45 68 10 00

E-mail: aspnet@unesco.org

aspnet.unesco.org

